

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

Kwaliteitsonderzoek bij

rkbs Spoorbuurt

Plaats : Anna Paulowna
BRIN-nummer : 15BX
Onderzoeksnummer : 123482
Datum schoolbezoek : 20 september 2011
Rapport vastgesteld te Leeuwarden op 7 november 2011

Inhoud

1	Inleiding 5
2	Bevindingen 7
3	Toezichtarrangement 11

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 20 september 2011 een onderzoek uitgevoerd op rkbs Spoorbuurt naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

De inspectie heeft voor rkbs Spoorbuurt een risicoanalyse uitgevoerd. Uit deze analyse kwam naar voren dat de opbrengsten mogelijk onvoldoende zijn en dat er mogelijk risico's zijn in de kwaliteit van het onderwijsleerproces.

Op 7 juli 2011 heeft de inspectie de uitkomsten van deze risicoanalyse met het bevoegd gezag besproken. Naar aanleiding van dit gesprek is besloten een onderzoek uit te voeren om eventuele tekortkomingen vast te stellen.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2A, 1/2D, 3B, 4A, 4B, 5A, 6A, 5/6C, 7A, 7B, 8A en 8B.
- Gesprekken met de directie en de intern begeleiders over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leraren.
- Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: opbrengsten, leerstofaanbod, onderwijstijd, didactisch handelen, afstemming, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2011 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 Bevindingen

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2011. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2011 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Kwaliteitsaspect 1 Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					●

Kwaliteitsaspect 2 Leerstofaanbod	1	2	3	4
2.1 * Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			●	
2.2 * De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
2.3 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.		●		
2.4 * De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			●	

Kwaliteitsaspect 3 Tijd	1	2	3	4
3.1 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			●	

Kwaliteitsaspect 5 Didactisch handelen	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			●	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			●	
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			●	

Kwaliteitsaspect 6 Afstemming	1	2	3	4
6.1 De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.4 De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 7 Begeleiding	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.		●		

Kwaliteitsaspect 8 Zorg	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			●	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		●		
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.		●		
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			●	

Kwaliteitsaspect 9 Kwaliteitszorg	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.		●		
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		●		
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			●	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.		●		
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			●	
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			●	

Naleving wet- en regelgeving		ja	nee
NT1a De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).		●	
NT2a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO)		●	
NT3a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).		●	
NT4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).		●	

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

De inspectie constateert dat het onderwijs op rkbs Spoorbuurt van voldoende kwaliteit is. Het merendeel van de indicatoren is als voldoende beoordeeld. De ontwikkeling naar meer opbrengstgericht werken is inmiddels ingezet, maar nog niet afgerond. Met name het planmatig werken op basis van gerichte analyse op zowel school- als groepsniveau verdient nog aandacht. In samenhang daarmee is de specifieke zorg voor leerlingen die zich cognitief en/of sociaal-emotioneel niet naar verwachting ontwikkelen nog onvoldoende planmatig van aard. Verdere aandachtspunten voor de school betreffen vooral de doorgaande lijn in het leerstofaanbod (beredeneerd aanbod groep 1 en 2) en enkele aspecten van de kwaliteitszorg.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

Opbrengsten

De eindopbrengsten, gemeten met de Cito eindtoets, liggen in 2011 (na herberekening) boven de ondergrens die de inspectie bij de beoordeling hanteert. In 2010 en 2009 lagen de scores daar onder. Gerekend over drie jaar beoordeelt de inspectie de eindopbrengsten op grond van voornoemde gegevens als voldoende. Het perspectief voor het komende jaar is gunstig gezien de positieve resultaten van de huidige groep 7.

De resultaten gedurende de schoolloopbaan zijn eveneens van voldoende niveau, vanwege de voldoende resultaten voor technisch lezen in groep 3 en 4 en rekenen en wiskunde in groep 4 en 6. Begrijpend lezen in groep 6 is onvoldoende.

De school volgt de sociaal-emotionele ontwikkeling niet van al haar leerlingen, daarom kan de inspectie de mate waarin de leerlingen sociale vaardigheden beheersen niet beoordelen.

Leerstofaanbod en tijd

De inspectie heeft, op één na, alle indicatoren betreffende het leerstofaanbod en de onderwijstijd als voldoende beoordeeld. Dit betekent onder andere dat het leerstofaanbod aan de kerndoelen voldoet. De school heeft diverse leerstofafspraken vastgelegd en voor elke groep is er een leerstofjaaroverzicht aanwezig, dat door de leraren wordt gebruikt bij het plannen van de weektaken. Wel is de inspectie van mening dat er nu geen sprake is van een doorgaande lijn in het aanbod begrijpend lezen. De school is voornemens om nog dit kalenderjaar te kiezen voor een nieuwe methode voor dit onderdeel. Tevens is de inspectie kritisch over het beredeneerd aanbod in de groepen 1 en 2. De school werkt thematisch en gebruikt verschillende programma's als bron, maar er ontbreken schoolspecifieke tussendoelen voor wiskundige oriëntatie en taalontwikkeling. Tevens ontbreekt een inzichtelijke activiteitenplanning van het daadwerkelijke aanbod waaruit blijkt aan welke tussendoelen gewerkt wordt.

Didactisch handelen

De inspectie constateert dat de kwaliteit van de uitleg van de leraren voldoende is. De inspectie vraagt aandacht voor het bepalen van het lesdoel, het activeren van de voorkennis en het aanbieden van de leerstof in een betekenisvolle context. Deze elementen van de instructie heeft de inspectie niet bij alle lessen waargenomen. Hoewel er verschillen zijn tussen de leraren, heeft de inspectie de taakgerichte werksfeer en de actieve betrokkenheid van de leerlingen als voldoende beoordeeld.

Vorig schooljaar is de school begonnen met het werken met groepsplannen voor de basisvaardigheden. Op basis van de toetsgegevens van het leerlingvolgsysteem worden onderwijsbehoeften van leerlingen in kaart gebracht en wordt de afstemming van de instructie, het leerstofaanbod en de leertijd gepland.

Zorg en begeleiding

Er is sprake van een sluitend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en ontwikkeling van leerlingen en voor het (vroegtijdig) signaleren en evalueren van leerlingen die extra zorg behoeven.

De indicator met betrekking tot het systematisch volgen van de leervorderingen is als onvoldoende beoordeeld omdat de school momenteel niet de sociaal emotionele ontwikkeling van alle leerlingen volgt.

Door het werken met de groepsplannen heeft de school haar accent verlegd van curatieve naar meer preventieve zorg. Toch is de inspectie van oordeel dat de analyse van de toetsgegevens en de planmatige uitvoering van de zorg onvoldoende is. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat voor teveel zorgleerlingen gerichte handelingsplanning ontbreekt. Voor deze leerlingen werkt de school weliswaar met het groepsplan, maar hierbij ontbreekt in de meeste gevallen een adequate analyse en zijn de geformuleerde doelen niet specifiek genoeg. Hierdoor loopt de school het gevaar dat de zorgactiviteiten te weinig zijn afgestemd op het specifieke leerprobleem. Daarnaast is het onvoldoende duidelijk wanneer de extra zorg binnen de groep voor zorgleerlingen gepland is en welke activiteiten worden uitgevoerd.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg op rkbs Spoorbuurt is sterk in ontwikkeling. Dit uit zich in wisselende oordelen op de verschillende indicatoren, de helft van de indicatoren is van voldoende niveau. Het evalueren van het onderwijs en leren en het borgen van de kwaliteit zijn van voldoende niveau. De school evalueert de kwaliteit van het leren en onderwijzen. Hierbij worden ouders en leerlingen betrokken. De gegevens van de zelfevaluatie worden vertaald in nieuw beleid. Gemaakte afspraken zijn vastgelegd en komen regelmatig terug op het bouw- en teamoverleg. Daarnaast worden klassenbezoeken door de directie ingezet als borgingsinstrument. Het derde voldoende onderdeel is het rapporteren aan belanghebbenden, hiervoor worden nieuwsbrieven en het jaarverslag gehanteerd.

De inspectie beoordeelt het inzicht van de school in de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie als onvoldoende. De school heeft geen actuele analyse van de kenmerken van haar eigen leerlingenpopulatie, op basis waarvan keuzes in het onderwijskundig beleid worden gemaakt.

De tussentijdse resultaten en eindresultaten worden wel gemeten, maar onvoldoende geanalyseerd op groeps- en schoolniveau, waarna de school conclusies trekt en waar nodig maatregelen treft om te komen tot verbetering van de opbrengsten. De school is voornemens om hier nog het huidige schooljaar mee te beginnen.

Tenslotte zijn de verbeteringen waaraan de school werkt, niet (allemaal) planmatig uitgewerkt. Voor de verschillende activiteiten zijn geen specifieke doelen geformuleerd. Daarnaast is het voor deze activiteiten onduidelijk op welke wijze er geëvalueerd en geborgd wordt.

3 Toezichtarrangement

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan rkbs Spoorbuurt het basisarrangement toe. Dit betekent dat de inspectie op dit moment geen reden heeft om het toezicht te intensiveren.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.